

ARCHAEOLOGIA HISTORICA POLONA
tom 27

UNIWERSYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA

**UNIWERSYTECKIE CENTRUM
ARCHEOLOGII ŚREDNIOWIECZA I NOWOŻYTNOŚCI**

ARCHAEOLOGIA HISTORICA POLONA

tom 27

TORUŃ 2019

Redaktor naczelny
Jadwiga Chudziakowa

Redaktor prowadzący
Alina Sosnowska

Komitety redakcyjny
*Andrzej Kola (przewodniczący), Jan Klápště, Hanna Kóčka-Krenz,
Jerzy Kruppé, Vladas Žulkus*

Recenzenci
Jerzy Litwin, Krzysztof Misiewicz, Witold Świątosławski

Projekt okładki
Łukasz Czyżewski

Na okładce
*Starorypin Prywatny, gm. Rypin.
Numeryczny model wysokości terenu LiDAR (oprac. W. Małkowski)*

Korektor
Małgorzata Markiewicz

Tłumaczenia
Tomasz Borkowski

DTP
Łukasz Czyżewski

ISSN 1425-3534

Printed in Poland
© Copyright by Uniwersytet Mikołaja Kopernika
Toruń 2019

Czasopismo jest wydawane na zasadach licencji niewyłącznej Creative Commons i dystrybuowane w wersji elektronicznej *open access* poprzez Platformę Czasopism UMK. Wersja papierowa jest dostępna w druku na żądanie na stronie internetowej Wydawnictwa www.wydawnictwoumk.pl

REDAKCJA czasopisma
„Archaeologia Historica Polona”
Instytut Archeologii, Wydział Nauk Historycznych UMK
ul. Szosa Bydgoska 44/48, 87–100 Toruń
DRUK: Wydawnictwo Naukowe UMK
Nakład 300 egzemplarzy

Spis treści

Peter Milo, Early Medieval hillforts and the possibilities of their investigation by geophysical methods.....	7
Wojciech Bis, Tomasz Herbach, Robert Ryndziejewicz, Geofizyka w służbie archeologii: badania późnośredniowiecznego fortalicjum Ciołków w Żelechowie.....	27
Paweł Duma, Mirosław Furmanek, Agnieszka Latocha, Anna Łuczak, Jerzy Piekalski, Historyczny krajobraz kulturowy subregionu zachodnich Sudetów. Uwagi o metodzie badań	51
Piotr Wroniecki, Paweł Molewski, Romualda Uziembło, Pierwotna lokacja Torunia w świetle badań nieinwazyjnych i analiz GIS.....	73
Marcin Wiewióra, Poszukiwania krzyżackiego Starogrodu i Chełmna. Wyniki badań nieinwazyjnych i archeologicznych najstarszej lokacji Chełmna i pierwszej krzyżackiej warowni w Starogrodzie.....	91
Miron Bogacki, Jadwiga Lewandowska, Wiesław Małkowski, Metody nieinwazyjne w poznaniu przeszłości średniowiecznego kompleksu osadniczego w Starym Rypinie (Starorypin Prywatny, woj. kujawsko-pomorskie)	111
Ryszard Kaźmierczak, Wczesnośredniowieczny most w Nowym Dworcu na jeziorze Paklicko Wielkie w świetle badań archeologicznych i geofizycznych.....	131
Marcin Weinkauff, „Wyspa Kozłów” – domniemane miejsce kultu na Jeziorze Wielkim w Gorzycku Starym, gm. Międzychód (stanowisko 4)	149
Monika Łyczak, Badania georadarowe w bazylice św. Franciszka z Asyżu w Krakowie i ich weryfikacja archeologiczna	163
Roland Mruczek, Archeologia architektury Wrocławia. Metody nieinwazyjne w badaniach nad warsztatem budowlanym przełomu średniowiecza i nowożytności	181
Małgorzata Chorowska, Wojciech Bartz, Analizy laboratoryjne zapraw budowlanych jako źródło w badaniach historyczno-architektonicznych początków zamku we Wleniu (XII–XIII wieku).....	217
Beata Miazga, Średniowieczne wyroby o barwie srebrzystej z placu Nowy Targ we Wrocławiu. Eutektyczny stop cyny i ołowiu	251
Dawid Kobiałka, Drzewa, okopy, sztuka okopowa – materialne pozostałości po drugiej wojnie światowej wokół Chyciny	267
Marta Pietruszka, „Jesteś tym, co jesz?” Dieta średniowiecznych i nowożytnych populacji w oparciu o analizy stabilnych izotopów (¹³ C, ¹⁵ N).....	287
Aleksandra Krupa-Ławrynowicz, Olgierd Ławrynowicz, Etnoarcheologia w praktyce. Z badań niedawnej przeszłości	299

Summaries

Peter Milo, Możliwości wykorzystania metod geofizycznych w badaniach wczesnośredniowiecznych grodów.....	25
Wojciech Bis, Tomasz Herbich, Robert Ryndziejewicz, Geophysics in the service of archaeology: research on the late medieval Ciołek family's fortalice in Żelechów	48
Paweł Duma, Mirosław Furmanek, Agnieszka Latocha, Anna Łuczak, Jerzy Piekalski, The historical cultural landscape of the western Sudetes subregion. Comments on the research method	72
Piotr Wroniecki, Paweł Molewski, Romualda Uziembło, The first location of Toruń based on non-invasive research and GIS analysis.....	89
Marcin Wiewióra, The search for the Teutonic Order's Starogród and Chełmno. Results of non-invasive and archaeological research of the oldest incorporation of Chełmno and the first Teutonic stronghold in Starogród.....	109
Miron Bogacki, Jadwiga Lewandowska, Wiesław Małkowski, Non-invasive methods in recognising the past of the medieval settlement complex in Stary Rypin (Starorypin Prywatny, Kuyavian-Pomeranian Voivodeship).....	129
Ryszard Kaźmierczak, Early medieval bridge in Nowy Dworek on Lake Paklicko Wielkie in the light of archaeological and geophysical research.....	147
Marcin Weinkauff, 'Wyspa Kozłów' – the alleged place of worship on the Lake Wielkie in Gorzycko Stare, Międzyzichód commune (site 4).....	161
Monika Łyczak, GPR survey in the basilica of St Francis of Assisi in Krakow and their archaeological verification	180
Roland Mruczek, Archaeology of Wrocław architecture. Non-invasive methods in research on the construction workshop of the turn of the Middle Ages and the early modern period	214
Małgorzata Chorowska, Wojciech Bartz, Laboratory analysis of masonry mortars as a source in historical and architectural research of the beginnings of the castle in Wleń (12 th –13 th century).....	249
Beata Miazga, Medieval silvery-coloured products from Nowy Targ Square in Wrocław. Eutectic alloy of tin and lead.....	266
Dawid Kobiąłka, Trees, trenches, trench art – material remains of the Second World War around Chycina	285
Marta Pietruszka, 'Are you what you eat?' Diet of medieval and post-medieval populations based on stable isotope analyzes (¹³ C, ¹⁵ N).....	297
Aleksandra Krupa-Ławrynowicz, Olgierd Ławrynowicz, Ethnoarchaeology in practice. From the research of recent past.....	317